

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/146/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412216429
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6412216429.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci žalobkyne : M. C., rodená C., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. Z., ul. E. M. č. XXXX/X, zastúpená splnomocneným advokátom JUDr. Rudolfom Fajbíkom, so sídlom 969 33 Banská Štiavnica, Dobšinského č. 14, proti žalovaným v 1. rade : M. C., rodená R., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. Z., ul. E. M. č. XXXX/X, v 2. rade : T. M. M. C., O., rodená C., narodená XX.XX.XXXX, adresa pre doručovanie : XXX XX K. Z., J. XXXX/XA, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej v 2. rade zo dňa 26.02.2013 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 4C/205/2012-30 zo dňa 06.02.2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v časti výroku o povinnosti žalovanej v 2. rade nahraďiť žalobkyni trovy konania **n e n í** tak, že žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

Vo zvyšku zostáva uznesenie okresného súdu **n e d o t k n u t é**.

Žalovanej v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil podľa ustanovenia § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. v dôsledku späťvzatia žaloby v celom rozsahu a rozhodol o trovách zastaveného konania tak, že uložil žalovanej v 2. rade povinnosť nahraďiť žalobkyni trovy prvostupňového konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume 934,29 eur, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. a konštatoval, že žalovaná v 2. rade procesne zavinila zastavenie konania, pretože až po podaní žaloby uzavrela dohodu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, a tým odpadol predmet konania a konanie sa muselo zastaviť.

Proti výroku uznesenia o povinnosti nahraďiť trovy konania podala žalovaná v 2. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Poukázala na okolnosti, ktoré predchádzali späťvzatiu žaloby a zdôraznila, že pred doručením žaloby dňa 15.01.2013 nemohla podpísať žiadnu zmluvu a ani dohodu, pretože do toho dňa jej, ako tehotnej spolumajiteľke nehnuteľností, nebolo riadne umožnené vystaňovanie osobných vecí zo spoločnej nehnuteľnosti a žalobkyňa a žalovaná v 1. rade jej bránili v užívaní spoločnej nehnuteľnosti, vymenili zámky a aj fyzicky jej bránili vo vstupe na pozemok. Žalovaná v 2. rade taktiež zdôraznila, že dňa 15.01.2013 podpísala len so žalovanou v 1. rade kúpnu zmluvu a nie dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a to pod vplyvom písomnej komunikácie nátlakového charakteru od právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Rudolfa Fajbíka. Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala žalobou zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, nebol dôvod vziať žalobu späť, súdne konanie mohlo pokračovať medzi žalobkyňou a žalovanou v 1. rade, keďže medzi nimi nebola podpísaná žiadna dohoda o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a žalobkyňa sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva domáhala nielen voči nej, ale aj voči žalovanej

v 1. rade. Nie je teda pravdou, že by žalovaná v 2. rade zavinila zastavenie konania. Kúpna zmluva bola vyhotovená na základe žiadosti žalovanej v 1. rade a preto podľa tvrdenia žalovanej v 2. rade nesúvisí s podaním a stiahnutím žaloby žalobkyne. Navyše pri podpisovaní kúpnej zmluvy žalovaná v 2. rade ani nevedela o tom, že bola podávaná žaloba, právny zástupca žalobkyne jej túto skutočnosť neoznámil. Pokiaľ by vedela, že po podpísaní kúpnej zmluvy medzi ňou a žalovanou v 1. rade žalobkyňa žalobu v plnom rozsahu stiahne a bude si nárokovat' právo na náhradu trov právneho zastúpenia len z jej strany, túto kúpnu zmluvu nepodpíše. Na základe uvedeného potom žalovaná v 2. rade navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie o jej povinnosti zaplatiť žalobkyňi trovy konania, pretože väčšinou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností je žalovaná v 1. rade. Ako dôvod navyše žalovaná v 2. rade v závere odvolania uviedla, že je od 01.02.2013 na materskej dovolenke a poberá len materské, takže by si uloženie povinnosť ani nemohla splniť, pretože býva momentálne v podnájme, čo je pre ňu finančne náročné.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej v 2. rade popiera jej tvrdenie, že o podaní žaloby na súd nevedela. O jej podaní sa dozvedela už 11.12.2012, a nie až 15.01.2013, ako to tvrdí žalovaná v 2. rade, pričom jej bolo oznámené aj číslo konania, aby si ho overila, nakoľko tomu neverila. Taktiež nie je pravdou, že by žalovanej v 2. rade bránili vystáť si veci, naopak, bola na to opakovane vyzývaná. Chodila si pre ne postupne, pri čom vznikali konflikty, ktoré mali za následok vzájomné podávanie trestných oznámení. Ani k podpisu kúpnej zmluvy nebola žalovaná v 2. rade nútená a nikdy nežiadal prerobiť kúpnu zmluvu na dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa je presvedčená o dôvodnosti podania žaloby, pretože len spor medzi žalovanou v 2. rade a ostatnými podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností viedol k jej podaniu, viackrát sa pred podaním žaloby pokúšala so žalovanou v 2. rade dohodnúť aj mimosúdne tým, že by sa jej vyplatil spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, avšak žalovaná v 2. rade namiesto podpísania a prevzatia dohodnutej sumy vyvolala celý rad zbytočných konfliktov. Až po podaní žaloby žalovaná v 2. rade nepochopila, že žalobkyňa je skutočne rozhodnutá vec riešiť aj za cenu súdneho sporu, čomu dovtedy neverila. Nebyť tak konania žalovanej v 2. rade, nemusela byť žaloba vôbec podaná a naopak, len v dôsledku konania žalovanej v 2. rade bola žaloba vzatá späť. Žalovaná v 1. rade však nezavila ani podanie žaloby, ani jej späťvzatie, preto nie je dôvod, aby nahrádzala trovy konania žalobkyňi; medzi ňou a žalobkyňou spor nie je. Pokiaľ žalovaná v 2. rade uvádza svoje osobné a majetkové pomery, poukázala žalobkyňa na to, že dostala vyplatený svoj spoluvlastnícky podiel v sume 13 830,79 eur a okrem stáleho mesačného príjmu navyše vlastní nehnuteľný majetok, okrem iného aj byt vo J., ktorý zrejme prenajíma. Žalobkyňa preto navrhuje uznesenie súdu v napadnutej časti výroku ako vecne správne potvrdiť.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu v napadnutej časti výroku podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie nedotknuté.

V zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O.s.p.).

V prípade zastavenia konania, pokiaľ ide o rozhodovanie súdu o náhrade trov konania, platí zásadne, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ak však bolo konanie zastavené v dôsledku neskoršieho správania sa niektorého z účastníkov, a je mu možné pričítať procesnú vinu na zastavení konania, je v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti zaťažiť tohto účastníka povinnosťou nahradiť trovy, ktoré vznikli do zastavenia konania. Súd je však povinný svoje úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania riadne a presvedčivo zdôvodniť; obzvlášť, pokiaľ sa odklonil od všeobecnej zásady náhrady trov v prípade zastavenia konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a považoval za potrebné aplikovať na konkrétny prípad ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p., ktoré predstavuje špeciálnu úpravu náhrady trov konania v prípade jeho zastavenia.

Žalobkyňa sa žalobou, doručenou príslušnému súdu dňa 03.12.2012, domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti špecifikovanej v petite návrhu a to tak, aby súd nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej v 1. rade v celosti, s povinnosťou vyplatiť žalobkyňu a žalovanú v 2. rade, ako odstupujúce podielové spoluvlastníčky, primeranou náhradou zodpovedajúcou výške ich spoluvlastníckeho podielu k hodnote vyporiadanych nehnuteľností.

Žalobkyňa vzala procesným podaním datovaným dňa 31.01.2013 žalobu späť v celom rozsahu a navrhla konanie zastaviť, z dôvodu, že žalovaná v 2. rade po podaní žaloby podpísala dňa 15.01.2013 zmluvu, ktorú pred podaním žaloby podpísať odmietla, čo aj bolo dôvodom podania žaloby. Okresný súd následne uznesením č.k. 4C/205/2012-30 zo dňa 06.02.2013 konanie zastavil a rozhodol o náhrade trov konania, keď žalovanej v 2. rade uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že sú naplnené podmienky pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia, pretože k späťvzatiu návrhu došlo zavinením žalovanej v 2. rade, ktorá až následne uzavrela dohodu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, čím odpadol predmet sporu.

Vzhľadom na konkrétne právne i skutkové okolnosti vyplývajúce z obsahu spisu, sa však s týmto názorom odvolací súd nestotožňuje.

V tomto štádiu konania - v prípade zastavenia konania v dôsledku dispozitívneho úkonu žalobcu - sa súd spravidla ani nemá možnosť zaoberať otázkou dôvodnosti podania žaloby a teda hodnotiť úspech v konaní niektorého z účastníkov inak, ako výlučne len z procesného hľadiska. Pokiaľ však tvrdené, prípadne i preukázané skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu či pripojených dôkazov jednoznačne nasvedčujú, že procesný úkon späťvzatia žaloby nasledoval len a výlučne ako logický následok neskoršieho správania sa žalovaného, ktorý svojim neskorším úkonom zapríčinil, že predmet konania stratil opodstatnenie, súd by bol povinný zohľadniť túto skutočnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania a v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. uložiť žalovanému povinnosť nahradiť trovy konania žalobcovi, ktoré mu v súvislosti s dôvodným bránením svojho práva vznikli. Takúto situáciu však v konkrétnom prípade konštatovať nemožno.

Predovšetkým, súd bol v dôvodoch svojho rozhodnutia nedôsledný, keď konštatoval, že žalovaná v 2. rade uzatvorila so žalovanou v 1. rade dohodu o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Z obsahu spisu je však nesporné, že dňa 15.01.2013 bola medzi týmito účastníkmi uzatvorená kúpna zmluva, ktorou žalovaná v 2. rade previedla na žalovanú v 1. rade svoj spoluvlastnícky podiel v 1/6 k sporným nehnuteľnostiam. Odôvodnenie uznesenia je tak v rozpore s preukázaným skutkovým a právnym stavom. Táto nepresnosť v odôvodnení však má zásadný vplyv aj na správnosť úvahy súdu ohľadom uloženia povinnosti znášať trovy zastaveného konania a správnosti aplikácie ustanovenia § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. Odhliadnuc od všetkých okolností, ktoré predchádzali podaniu žaloby a ktoré sú viac v psychologickú ako právnu rovinu, dotýkajúce sa vyhrotených vzájomných rodinných vzťahov a konfliktov, je však nutné prisvedčiť argumentáciám odvolateľky, že čisto z právneho hľadiska uzatvorením kúpnej zmluvy medzi žalovanou v 2. rade a žalovanou v 1. rade predmet sporu neodpadol a tak nemožno konštatovať ani zavinenie žalovanej v 2. rade na zastavení konania. Vychádzajúc z predmetu sporu, ktorého právny rámec stanovila žalobkyňa v navrhovanom petite, je zrejmé, že len samotné uzavretie kúpnej zmluvy, ktorou sa spoluvlastnícky podiel žalovanej v 2. rade previedol do podielového spoluvlastníctva žalovanej v 1. rade, nemá vplyv na to, čoho sa žalobou žalobkyňa domáhala. Nie je pravdou, že pod vplyvom tohto právneho úkonu bola žalobkyňa „nútená“ vziať žalobu späť, lebo predmet konania odpadol. Aktuálne vzniknutý právny stav nebráni pokračovať v konaní. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má (malo by) naďalej právne opodstatnenie, nakoľko podielové spoluvlastníctvo naďalej trvá, zmena nastala len vo vzťahu k pasívne legitimovaným subjektom a vo výške spoluvlastníckeho podielu na sporných nehnuteľnostiach žalovanej v 1. rade. Pokiaľ teda žalobkyňa vzala účinne svoju žalobu v celom rozsahu späť, čím reagovala na fakticky vzniknutú situáciu po podpísaní kúpnej zmluvy medzi žalovanými navzájom, bolo to len jej procesná vôľa a procesné právo, ako domonus litis disponovať konaním, a nie z právneho hľadiska nevyhnutný a jediný dôsledok tohto právneho úkonu žalovanej v 2. rade.

Na predmet sporu tak, ako ho žalobkyňa v petitoch vymedzila, nemá vplyv neskoršie správanie sa žalovanej v 2. rade. Nemožno preto konštatovať, že na zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby nesie zavinenie žalovaná v 2. rade a aplikácie zásady upravenej v ustanovení § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. bola v danom prípade nesprávna. Je tak namieste, s prihliadnutím na všetky už konštatované skutočnosti, rozhodnúť o trovách zastaveného konania podľa všeobecnej zásady upravenej v ustanovení § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Odvolačí súd, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania, po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu v odvolaní napadnutom výroku zmenil uznesenie podľa ustanovenia § 220 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov prvostupňového konania. Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a žalovanej v 2. rade, ako v odvolacom konaní úspešnej účastníčke, nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože si náhradu týchto trov neuplatnila.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.